

Megkezdődött a BNV belépőjegyeinek árusítása

Tudnivalók a nyitvatartásról és a kedvezményes utazásról

A Hungexpo városligeti vásárvárosában az idén május 19-től 29-ig fogadja a látogatókat a Budapesti Nemzetközi Vásár, amely ezúttal jubilál: 130. születésnapját ünnepli. A főbejárat melletti főpénztár már megkezdte az elővételi belépőjegyek árusítását. A belépőjegyek ára változatlanul 10 forint. A gyermekek pedig 5 forintos belépőjeggyel tekinthetik meg a vásárt. A vonattal utazó vidéki látogatók a MÁV-állomásokon és az IBUSZ-irodákban megvásárolt 15 forintos vásárigazolvánnyal a MÁV és a GYSEV vonalain a Budapestre és a visszautazásra az idén is 33 százalékos menetdíjkedvezményt kapnak. A vásárigazolvány egyúttal érvényes belépőjegy is a BNV-re. A visszaélések megakadályozása miatt a tulajdonos utazás előtt köteles ráírni nevét a vásárigazolványra, s a menetjegy megváltásakor a MÁV-állomáson, majd visszautazás előtt a vásáron is le kell bélyegeztetni a BNV be- és kijáratainak megtalálható bélyegeztető helyeken. A vásárigazolványra megváltott kedvezményes menetérti jegy a Budapestre utazásra május 18-án nulla órától május 29-én 12 óráig, visszautazáskor pedig május 19-én délután 4 órától május 30-án éjfélig érvényes.

A vásár naponta délelőtt 10 órától este 8 óráig lesz nyitva, de a pavilonok egy órával hamarabb, este 7 órakor zárnak. Május 22-től 26-ig az öt szakmai napon délelőtt 10 órától délután 2 óráig csak szakközönség tekintheti meg a vásárt. Ezen a napokon délután 2 órától nyitják meg a kapukat a vásárigazolványokkal, a 10 forintos felnőt és az 5 forintos gyermekjeggyel rendelkező látogatóknak. Az öt szakmai napra szóló belépőjegyet a vállalatok előre igényelték, s a BNV főpénztára eddig mintegy 100 ezer ilyen szakmai belépőjegyet küldött el a vállalatoknak. A szakemberek tehát saját vállalatuknál, munkahelyükön kapják meg a szakmai jegyeket. A BNV pénztárai nem árusítják.

A szakemberek és az üzletemberek tájékozódását segíti majd a BNV-n részt vevő hazai és külföldi cégek nevét, kiállított áruinak jegyzékét és a kiállítás helyét feltüntető vásárcatalógus, valamint a bemutatott magyar termékek szakszerű leírását tartalmazó gyártmánykatalógus. A kiállításon 65 forintért árusítják a vásárcatalógust és 40 forintért a gyártmánykatalógust.

Casco hetvenezer

Rendhagyó sajtótájékoztatót rendezett tegnap, pénteken délelőtt az Állami Biztosító a Magyar Sajtó Házában. A biztosító célja az volt, hogy az újságírók információit felhasználva, széles körű ismeretanyagot gyűjtsön a lakossági biztosításokról, ezzel minél alaposabban megismerhesse a biztosítottak problémáit.

Ezután Szász Endre, az Állami Biztosító ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a múlt évben minden negyedik biztosított család kártérítésben részesült, s jelenleg a lakások 58 százalékának van biztosítása, 70 ezer autóra kötöttek cascot, 2 millió 800 ezer embernek van életbiztosítása. (MTI)

Ez az év jól kezdődött

Erőteltjesen növekedett Szeged iparának termelése

Lassan eltelik az esztendő első fele, s ilyenkor már pontos adataink vannak arról, hogy miként sikerülhet az új év, milyen eredményekkel kecsegtet az 1972-es esztendő. Az első negyedéről pontos adatokat tett közzé a KSH Csongrád megyei igazgatósága, s e jelentésből kitétni, hogy Szeged és Csongrád megyei szocialista iparának termelése az elmúlt év második felében bekövetkezett visszaesés után

az idei év első negyedében 12 százalékkal, az országos átlagot 8 százalékkal meghaladva nőtt.

A fejlődés a foglalkoztatottak létszámának egyidejű csökkenése mellett következett be, így — a gazdaságirányítás célkitűzésének megfelelően — a termelésemelkedés teljes egészében a termelékenység növelésének eredménye.

Nagyon dicséretes mindez, ha tekintetbe vesszük, hogy központi gazdaságpolitikai célkitűzéseinknek csak akkor tudunk eleget tenni, ha tovább javítjuk a gazdálkodás hatékonyságát.

Szeged és Csongrád megyei iparának egészén belül ágazatonként eltérő a fejlődés üteme.

Az állami nehéziparban — az átlagnál jóval gyorsabban — 23 százalékkal, a könnyű- és az élelmiszeriparban pedig — ettől jelentősen elmaradva — 3 és fél, illetve másfél százalékkal nőtt a termelés. A könnyűipar fejlődésének visszaesése az országosnál kisebb mértékű, az élelmiszeripar pedig míg országosan, dinamikusan fejlődik, környezetünkben jelenleg stagnál. Magyarazatképpen meg kell jegyezni, hogy a nehézipar ilyen jelentős fejlődése jórészt

a földgáztermelés növekedésének

tudható be. Vajon keresték-e mindazokat a termékeket, amelyeket megtermeltünk? Igen, mivel emelkedett a megyei székelyi nehé- és könnyűipari

vállalatok termékei iránti kereslet. Az első negyedévi rendelési állományuk, 9, a második negyedévre szóló pedig 5 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. Ezen belül a belkereskedelem első negyedévi igénye ugyan kevesebb volt, de a külkereskedelem és a többi ágazat rendelése növekedett. Említésre méltó, hogy

a szegedi és a Csongrád megyei vállalatok exportja az első negyedévben 13 százalékkal emelkedett.

Az igaz, hogy a tőkepiacon történő eladás nemigen haladta meg az elmúlt esztendő mértéket, mivel továbbra is a szocialista országokba irányuló szállítás részaránya a magasabb.

A korábbi évekhez hasonlóan idén is jelentős számú beruházás befejezése húzódott át az új esztendőre.

A folyamatban levő fontosabb beruházások közül ebben az esztendőben 16-nak a befejezését tervezik,

és 17 olyan létesítményen is dolgoznak, amelyet már korábban át kellett volna adni. A folyamatban levő beruházások közül üzembe helyezett az Alföldi Porcelángyár csempegyártó részlegét, a JATE kollégiumát, de továbbra is késik a hőmezővászárhelyi távbeszélő központ szerelése,

gyengén halad a rókusmóravárosi főgyűjtőcsatorna építése, és van elmaradás az MTA újszegedi kutatóintézetének építkezésénél is.

Környezetünkben az építési igények ebben az esztendőben mérséklődtek valamivel, és közelebb kerültek a rendelkezésre álló építési kapacitáshoz. Az elmúlt hónapokban az építőipar az igények 9 százalékát utasí-

totta el, ez valamivel már kevesebb volt a tavalyinál. A megyei székelyi építőipari vállalatok és szövetkezetek ez évi termelési előirányzata 1,8 milliárd forint, amelyre megkötötték a szerződéseket.

Az állami építőipar ebben az esztendőben 1882 új lakás felépítését tervezi.

(Ebből a DÉLÉP 1672 darabot vállalt.) A lakásépítésben a korszerű technológia kiterjedtebb alkalmazását teszi lehetővé, hogy üzembe helyezték a Szegedi Házgyárat. Ez kifejezésre jut az ideai lakásépítési programban is, amely szerint zömmei paneles technológiát alkalmaznak. Az is öröndetes, hogy

környezetünk mezőgazdaságában az állattenyésztési kedv nem csökkent,

s a sertésállomány alakulásában kedvező új jelenség, hogy az eddigi hároméves ciklus meghosszabbodott. Ez évben — a korábbi tendenciáktól eltérően — elmaradt az állomány nagymérvű csökkenése, és március végén csaknem ugyanannyi sertés volt a megyében (481 ezer darab), mint egy évvel korábban.

A megye lakosságának készpénzbevétele az első negyedévben 3 százalékkal emelkedett.

Ezen belül a bérből élők bevételei növekedtek jobban, annak ellenére, hogy a kifizetett nyereségrészesedés alacsonyabb volt az előző évinél. A magasabb bevétel nagyobb kereskedelmi forgalmat eredményezett, hiszen a kiskereskedelem eladásának értéke 9 százalékkal volt ma-vele, és közelebb kerültek a rendelkezésre álló építési kapacitáshoz. Az elmúlt hónapokban az építőipar az igények 9 százalékát utasí-

fejlődés körvonalai bontakoznak ki. Tudunk kell természetesen, hogy a felsorolt tudományterületek nem azonos előzményekkel rendelkeznek. Egyes tudományterületeken a kutatómunkának több évtizedes hagyományai vannak, míg más területek bontakozása egy-két esztendője kezdődött meg nagyobb ütemben. Határozott törekvésünk a „fiatal tudományterületeket” mielőbb arra a szintre emelni, hogy ezek a nagy hagyományokkal rendelkező tudományterületek sorába álljanak.

Elért eredményeink fontos tényezője, hogy a témák jól kapcsolódnak az országosan is kutatott társadalmi igényű kérdésekhez. Ez a jövő számára is feladat. Úgy kell kutatómunka szűkebb páttriánk kérdéseit, hogy a munka egyidejűleg jelentősen fontos hozzájárulást a helyi politika tudományos igényű alakításához, de képezze részét a szélesebb kiterjedésű komplex országos, esetleg nemzetközi vizsgálódásoknak is. Kutatásaink fontos sajátossága az is, hogy számos téma több megyére kiterjedő, regionális jellegű. Ez adódik e ták sok szempontból azonos vagy hasonló gazdasági szerkezetéből, történetének azonos alakulásából vagy éppen a megyehatárok változásaiából. Ebből adódóan foglalkozni kell a jövőben a tájegységben folyó közös kutatások koordinált segítségének feladatával is.

A témák azt is jelzik, hogy adottak a komplex témakutatások lehetőségei. E téren kezdti eredményekről adhatunk számot. A társadalmi kérdések komplex jellege pedig sokoldalú elemzést igényel. A határterületeknek a társadalomtudományokban is nagyobb teret követelnek maguknak. Meg kell találni az egymáshoz kötődő témák kapcsolódási pontjait, és főleg a jövőben a témakiválasztásnál gondolni kell a csoportmunka indokolt mértékű alkalmazására.

A társadalmi kérdések vizsgálata csak az elméleti és empirikus elemek helyes arányának biztosításával lehet eredményes. Más oldalról nem nélkülözhető a tudományos kutatók és a gyakorlati szakemberek alkotó együttműködése. Ehhez jók a feltételek és már bizonyos eredmények is vannak. Kutatóink jelentős része aktív közéleti tevékenységet is folytat, a gyakorlati életben pedig számos olyan szakember dolgozik, aki tudományos intézetekben tanult, onnan hozta magával a különböző kérdések tudományos igényű megközelítésének szemléletét. Az alkotó együttműködés az egyik legjobb csatornája az elméleti következtetések gyakorlati kontrolljának és a beváltak mielőbbi alkalmazásának is.

De fontos a tudományos érdeklődésű gyakorlati szak-

emberek és a tudományos kutatóhelyek együttműködése más szempontból is. Az elmúlt évtizedben széles körű társadalmi igény jelentkezett néhány tudományterületen. Mindenekelőtt a szociológiai és a helytörténeti jellegű „vizsgálatok” terjedtek el az indokoltnál gyorsabban, és egy-egy alkalommal megfelelő tudományos kontroll nélkül jelentek meg publikációk is. Szeretnénk leszögezni: nem csökkenteni akarjuk a múltunk és jelenünk tudományos kutatásának igényét a különböző vállalatok, szövetkezetek, intézmények munkájában. Ellenkezőleg, éppen erre inspirálunk. De határozottan ellene vagyunk minden tudománytalan vizsgálatnak, politikai felelősség nélküli publikációnak. Egy tudományoskodva, de hozzá nem értéssel végzett szociológiai vizsgálat szükségzerűen félretájékoztat a valóságról, rossz irányban befolyásolja a döntést. De jó részben ugyanez a helyzet a helytörténeti, munkásmozgalom-történeti kutatások esetében is. Arra van tehát szükség, hogy a különböző vizsgálatokra fordított anyagi és szellemi erőbefektetés minél hatékonyabban

meglévőjen a munka eredményessége révén. Ezért nélkülözhetetlennek tartjuk, hogy a különböző jellegű vizsgálódások szakmai, tudományos gazdái az erre hivatott intézetek, tanszékek legyenek. Minden tudományterületen fontos feladat a publikációk megfelelő szakmai, politikai lektorálása. Nem szabad elfeledni azt, hogy tulajdonképpen minden közzétett szó és mondat a világ méretű osztályharc része, eleme. Ebben nincs semlegesség, „el nem kötelezett objektivitás”. Egy megjelent tanulmány vagy könyv a szerző mellett a kiadó, a szerkesztői műhely ügye is, és megjelenése után közügy. Szükséges ezt azért megfogalmazni, mert ama helyes és támogatásra méltó törekvésnek, hogy egy-egy település, vállalat, szövetkezet feldolgoztassa és közzéteszi történetének egy-egy szakaszát, megfelelő felkészültség és kontroll hiányában szükségtelen oldalhajlások is lehetnek. Az ilyen problémák megelőzésére is gondolunk, amikor a helytörténeti kutatás továbbfejlesztésével is foglalkozunk. Ugyanakkor határozott törekvésünk, hogy minél több társadalomtudományi kérdéssel foglalkozzanak a tömegekhez eljutó fórumaink, a Tiszatáj, Csongrád megyei Hírlap és Délmagyarország. A különböző tanulmánykötetek — az egyetemi akták, a Csongrád megyei Művelődésügyi Szemle, a tudományos kiadványok, az évkönyvek — az országos közéleti fórumok mellett a publikációnak szép eredményeket magukénak tudó lehetőségei.

Amikor megyei pártbizottságunk 1969 decemberében a Központi Bizottság tudománypolitikai irányelveinek helyi realizálásáról tárgyalt, és kialakította feladatainkat, felkérte a Szegedi Akadémiai Bizottságot arra, hogy irányítsa, koordinálja megyénkben a tudományos tevékenységet. A Szegedi Akadémiai Bizottság e feladatát eredményesen valósítja meg. Koordináló tudományos szervező munkájára a kutatások gyakorlati hasznosítása terén — a tervezésben, termelésben és munkaszervezésben egyaránt — eredményekről adhatunk számot megyénkben. A továbblépés azonban nagy társadalmi teendők is. Ha megvizsgáljuk, hogy a vállalati közép- és nagyvállalatok hány vállalat épített a számítógépek a tervezést elősegítő lehetőségeire, nem lehetünk elégedettek. De számos termelési vagy társadalmi kérdéssel foglalkozó kutatás gyakorlati hasznosítását jellemzi ez a kép. Az előrelépés segítésének igényével került a tudománypolitikai kérdések tárgyalása a pártoktatás programpontjai sorába. A TIT, az MTESZ, a Közgazdasági Társaság, a Jogász Szövetség, a Pedagógiai Társaság, más tudományos szervek és társaságok tudományos propagandamunkája is sokat élénkült az elmúlt egy-két esztendőben.

A megyében folyó társadalomtudományi kutatás eredményeit nemcsak törekszünk pártmunkánkban hasznosítani, de magunk is kezdeményezünk témakutatásokat. Egy-egy átfogó kérdést vizsgáló testületi előterjesztés készítésénél nehezen lehetne nélkülözni a témával kapcsolatos társadalomtudományi vizsgálatok eredményeit. Léptünk előre e téren is, de a jövő még sok nehéz és szép feladatot tartalmaz számunkra. Egyik legfontosabb tennivalónk, hogy a tudománypolitika kérdéseivel való foglalkozást pártszerveink tevékenységének állandó elemévé tegyük.

A tudományos kutatás hasznosítása, a tudomány termelőerővé, emberi közösséget formáló humanista erővé válásának meggyorsítása a kutatóhelyek mellett a munkaadóknál, az iskolákban, a tervezőasztaloknál és a földeken dolgozók ügye is. Ez egyik kulcskérdése a szocialista építés magasabb színvonalú folytatásának, és megvalósulási területe a X. kongresszus gondolatának: a szocializmus és a tudomány szövetségesek és egymásra utaltak.

DR. KONCZ JÁNOS